

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410165 Slänsmåla

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jonas Warhammar

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410165 Slänsmåla**

Kommun: Karlshamn

Områdets totala areal: 2,6 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-09-05

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2000-07-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

6410 - Fuktängar

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Slänsmåla bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

I Natura 2000-området Slänsmåla är de prioriterade bevarandevärdena den artrika silikatgräsmarken och fuktängen. Området har trots sin begränsade storlek en mycket artrik kärlväxtflora och är ett regionalt viktigt område för flera hävdgynnade arter. Området ger en mycket representativ bild av ett äldre småskaligt odlingslandskap som präglade stora delar av Blekinge före rationaliseringen av jordbruket.

Beskrivning av området

Området utgörs av betes- och slåttermarker i Slänsmåla by, i västra Blekinges skogsbygd. Området utgör en varierad blandlövhage med ett trädskikt av bland annat ask, björk ek och lind. Marken är relativt fuktig och i delar påverkad av översilning. Hela hagen sluttar ner mot mitten, där träd- och buskskiktet blir något tätare. Översilningsmarken i svackan har enligt kartor från

början av 1900-talet hävdats genom slåtter. Cirka 40 hamlade askar och lindar finns i området som hyser flera signalarter av lavar och mossor. Buskskiktet utgörs lövsly men också spridda enbuskar förekommer. Kärlväxter som förekommer i området är bland annat solvända, darrgräs, gullviva, jungfru Marie nycklar, jungfrulin, slåttergubbe, St Pers nycklar, granspira, humleblomster, smörbollar, svinrot, loppstarr och sommarfibbla. Fjärilsfaunan är artrik med flera karaktäristiska arter som mindre bastardsvärmare, ängspärlemofjäril, skogspärlemofjäril och slåttergräsfjäril.

Vad kan påverka negativt

- Minskat eller upphört bete/slåtter, vilket på sikt leder till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- Tillskottsutfodring av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Upphörd hamling leder på sikt till utarmning av kryptogamflora och vedsinsektsfauna.
- Exploatering och förändrad markanvändning i området eller i omgivande marker, exempelvis granplantering, uppodling, dikning, dränering eller andra avvattningsföretag, täktverksamhet och byggande av olika former. Sådana verksamheter kan leda till att ljus- och fuktförhållanden ändras så snabbt och/eller mycket så störningskänsliga arter/organismgrupper påverkas negativt.
- Vildsvinsbök

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

- Under 2016 kommer Länsstyrelsen teckna avtal med en djurhållare om beteshävd av området.

Behov av skötselåtgärd

- Området har under några år varit ohävdad. Beteshävd, slyröjning och naturvårdshuggning är nödvändiga åtgärder för att bevara områdets naturvärden. Några äldre träd behöver återhamlas. Man bör överväga slåtter med efterbete i fuktängen. All gran bör tas bort. Grova träd och hamlade träd är i behov av friställning.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 1,9 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den artrika silikatgräsmarken i Slämsmåla är en torr-frisk mark. Trädskiktet domineras av ask, björk, ek och lind, varav cirka 30 träd av ask och lind är hamlade. Bland annat den rödlistade almlaven har hittats på hamlad ask. Ett par ekar är mycket gamla och grova och är också en viktig växtplats för lavar och mossor som guldlockmossa. Buskskiktet utgörs mest av enbuskar, men även hassel, slån och rosbuskar förekommer. Området har en artrik flora med backmåra, solvända, darrgräs, gulmåra, gullviva, jungfru Marie nycklar, slåttergubbe, St Pers nycklar och jungfrulin.

Bevarandemål

Områdets silikatgräsmarker ska vara minst 1,9 hektar. Gräsmarken ska vara starkt präglad av bete. Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter som darrgräs, gullviva, jungfrulin, solvända, jungfru Marie nycklar, St Pers nycklar, slåttergubbe och prästkrage. Det ska finnas cirka 30 hamlade träd och på några av dessa träd ska almlav finnas. Även några nyhamlade träd som efterträdare till de äldre hamlade träden ska finnas. Träd, buskar, sly eller ohävdsarter och som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten. Grova och hamlade träd ska stå fritt med solexponerade stammar. Odlingsrösen och stenvägg ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Fjärilsfaunan ska vara artrik och det ska finnas värdarter för bastardsvärmare i form av ängs- och bergssyra, käringtand och andra ärtväxter.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara ordinärt då området varit utan hävd en tid. Området behöver slyröjas och beteshävdas för att värdena ska bevaras och förstärkas.

6410 - Fuktängar

Areal: 0,66 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Fuktängen i Slänsmåla domineras av älgräs med inslag av olika starrarter som hirsstarr. I trädskiktet växer framförallt ask, varav cirka 10 träd av ask och lind är hamlade. Övriga växter är granspira, humleblomster, jungfru Marie nycklar, smörbollor, svinrot och loppstarr.

Bevarandemål

Områdets fuktängar ska vara minst 0,7 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och starkt präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter som hirsstarr, granspira, jungfru Marie nycklar, smörbollor, svinrot, loppstarr, sumpmåra, knägräs, kärrsälting och ängsbräsma. Betesmarken ska vara öppen med ett begränsat inslag av träd och buskar. Det ska finnas cirka 10 äldre hamlade träd. Även några nyhamlade träd som efterträdare till de äldre hamlade träden ska finnas. Träd, buskar, sly eller ohävdsarter, och som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten. Hydrologin ska vara naturlig med naturliga grundvattennivåer som skapar markfuktighet.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara minskande då området varit utan hävd en tid och området är igenvuxet med sly. Fuktängen röjas och hävdas, med bete eller slätter med efterbete, för att floravärdena ska bevaras och förstärkas.

Dokumentation

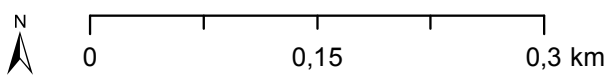
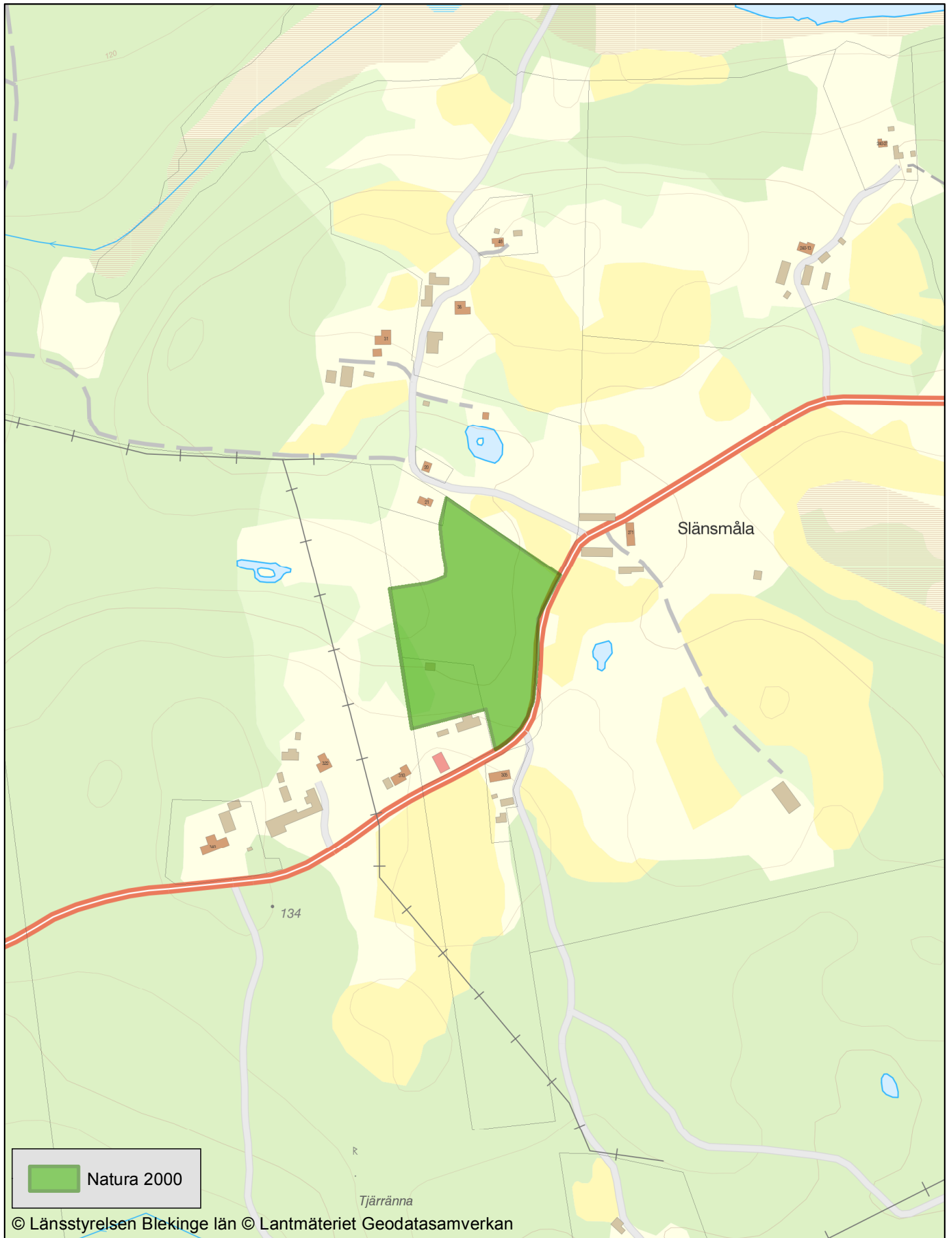
- Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2016-06-27).
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig: <https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Rikets Allmänna Kartverk. 1916. Häradsekonomska kartan. Ringamåla Karlshamn. Blekinge län. Digitalt material © Lantmäteriet. www.lantmateriet.se.
- Trädportalen, www.tradportalen.se (uttag 2016-06-27).

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta.

Natura 2000 - SE0410165 Slänsmåla

Kartskala 1:5 000